

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VAN-
HUSTEN LAITOSHOIDON

KYSTERI

OSAVUOSIKATSAUS I
Tammi-huhtikuu 2016

SISÄLLYS

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	3
2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI-HUHTIKUU 2016	4
2.1 Asiakaslähtöisyys	4
2.2 Henkilöstö ja osaaminen	7
2.3 Palveluiden toimivuus	8
2.3.1 Vastaanotto toiminta	8
2.3.2 Laitoshoito	10
2.3.3 Suun terveydenhuolto	12
2.4 Toiminnan suoritetasoinen vastaavuus ja talous	13
2.5 KYSTERIn tuloslaskelma	14

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Liikelaitoksen toiminta on toteutunut ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana suunnitelmien mukaisesti myös hoitotakuun osalta vastaanotto toiminnassa ja suun terveydenhuollossa.

Määrällisesti tarkasteltuna virka-ajan vastaanottokäynnit ovat edelleen hieman lisääntyneet hoitajakäyntien määrän kasvusta johtuen. INR-vastaanotot, toisin sanoen niiden potilaiden hoidon seuranta, jotka käyttävät hoidossaan verenhyytymistä ehkäisevää lääkitystä, on aloitettu Nilakan palveluyksikön kaikilla terveysasemilla ja Koillis-Savossa Juankoskella. Leppävirralla hyvin toimivat hoitajien akuuttivastaanotot ovat rauhoittaneet iltapäivän ja illan päivystykäynnit kuten myös kiireettömien vastaanottojen työskentelyn. Vaikka päivystyksellisten käyntien määrä on edelliseen vuoteen verrattuna edelleen vähentynyt, on päivystyshoidon arvioinnin kriteerien tunnistamiseen jatkossakin kiinnitettävä erityistä huomiota.

Henkilöstöressurssien näkökulmasta on Kysterissä jatkunut viime syksynä alkanut ongelma hammaslääkäreiden saatavuudessa, mitä korjataan parhaillaan. Lääkärtilanne puolestaan on normalisoitunut, kun erikoistumiskoulutuksessa olleista lääkäreistä merkittävin osa on palannut omaan työpisteeseen ja sijaisia on saatu poissaolevien tilalle. Hoitohenkilöstön saatavuus on ollut hyvä. Yhteisrekrytoinnissa hoitajien kesälomasijaisten hakemuksia on tullut huomattava määrä. Henkilöstön sairauspoissaolot ovat lisääntyneet. Pääsiallisena syynä on tuki- ja liikuntaelämistön sairaudet sekä yksittäiset pitkät sairauslomat. Potilastietojärjestelmät ja Kanta-palvelut ovat aiheuttaneet yhä toiminnallisia haittoja vieden merkittävän osan työpanosta.

Osastojen hoitopäivämäärä on laskenut Nilakan palveluyksikössä merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Koillis-Savon palveluyksikössä juankoskelaisten ja kaavilaisten hoitopäivät ovat lähellä palvelusopimuksen mukaista suunniteltua tavoitetta, kun taas rautavaaralaisten hoitopäivät ovat lisääntyneet merkittävästi. Leppävirralla osastot ovat olleet hyvin kuormitettuja. Osastohoidon osuudessa kuvataan tätä tilannetta tarkemmin. Tavoitteellista pitkäaikaispotilaiden hoitopäivien sopeuttamista jatketaan suunnitelmallisesti kuntien kanssa. Keskeinen asia tässä on hyvin toimiva sujuva kotiutus mistä esimerkkinä on Nilakan kotiutuskoordinaattorin ja kotiutushoitajien toiminta.

Suun terveydenhuollossa näkyy yhä enemmän väestön ikääntyminen ja siihen liittyvä monisairastavuus. Vastaanottokäyntiin käytettävät ajat ovat pidentyneet. Henkilöstön kannalta tämä tarkoittaa ammatillisten taitojen tarkkaa ylläpitämistä ja kehittämistä.

Yhteydenotot potilasasiamieheen ovat vähentyneet, mutta haitta- ja vaaratilanneilmoitusten raporttien mukaan kaatumiset ja putoamiset ovat lisääntyneet merkittävästi.

Huhtikuun lopulla Kysterin tulos oli 555 691,35 euroa ylijäämäinen.

Tuleva Juankoski – Kuopio -kuntaliitos on edellyttänyt kevään aikana Kuopion kanssa neuvotteluja toiminnasta ja henkilöstöstä. Liikelaitoksen henkilökunta ja palvelualuehallinnon edustajat ovat osallistuneet sairaanhoitopiirin tuottavuushankkeeseen ja Pohjois-Savon sote-hankkeen (PoSoTe) työryhmien työskentelyyn sekä Sitran Palvelupakettihankkeeseen.

2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI-HUHTIKUU 2016

2.1 Asiakaslähtöisyys

Kysterin tavoitteena on turvata mahdollisimman tasapuolisesti lähi- ja seudulliset palvelut kuntien asukkaille.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin sivuilla on Kysterin kotisivut, www.kysteri.fi linkillä pääsee suoraan ko. sivuille.

Avosairaanhoito

Hoitotakuu toteutuu

Hoitotakuun mukaisesti hyvä yhteydensaanti terveysasemille tulee olla järjestetty. Takaisinsoitto – puhelinjärjestelmä Nispan käyttöönoton tavoitteena on parempi yhteydensaanti terveyskeskusten vastaanotoille. Nispan raportointitiedoista todetaan järjestelmään tulleen palveluyksiköittäin tammi-huhtikuussa yhteensä 17112 viestiä, joista takaisin soitettiin 17073 kappaletta (96 %). Yhteydenoton viive vaihteli palveluyksiköittäin siten, että nopeimmin yhteyttä otettiin Leppävirralla (viiveen ka 19 min) ja pisin viive oli Koillis-Savossa (ka 71 min). Nilakassa viive oli 59 minuuttia.

Tammi-huhtikuun ajalta hoitoon pääsyn toteutuminen arvioitiin AluePegasos potilastietojärjestelmästä saatavista AvoHilmo- raportointitiedoista. Kiireettömän hoidon tarpeen arviointi toteutui Kysterissä tammi-huhtikuussa kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta. Näitä hoidon tarpeen arviointeja tehtiin 6018 asiakkaalle 10109 kappaletta. Lääkäreiden vastaanotoille hoitoon pääsy toteutui 15,8 päivässä (ka) ja hoitajien vastaanotoille 8,4 (ka) päivän kuluessa yhteydenotosta. Kokonaisuudessaan tammi-huhtikuussa Kysterin alueen väestön kiireetön hoitoon pääsy lääkäreiden vastaanotoille toteutui kolmen kuukauden sisällä. Vastaanottotoiminnan ajanvarauksessa käytetään hyväksi potilastietojärjestelmän mahdollistamaa jonoa asettamista. Tätä vaihtoehtoa käytetään määräaikaikäyntien ajanvarauksessa. Hoitotakuun toteutumisen seurantaan laadittiin elokuussa 2014 omavalvontasuunnitelma. Tämän mukaisesti pääkäyttäjät tekevät tilastoinnin oikeellisuuden tarkistukset.

Suun terveydenhuolto

Hoitotakuussa on pysytty koko Kysterin alueella. Kiireettömän hoidon saannissa koh- tuullisessa ajassa on ollut viivettä. Tämä on johtunut työvoimapulasta. Kiireelliseen hoitoon pääsee pääsääntöisesti saman päivän tai lähipäivien aikana. Perutut ajat täytetään.

Leppävirran henkilöstötilanne ja toiminta on säilynyt vakaana. Kiireetön aika hammaslääkärille seitsemässä ja suuhygienistille kolmessa viikossa. Leppävirralla ei ole jonoja. Koillis-Savossa kiireelliseen hoitoon pääsee saman päivän aikana. Kiireettömään hammashoitoon hammaslääkärille on päässyt noin 4-8 viikon kuluessa ja suuhygienistille 3-4 viikon kuluessa. Perutut ajat on pyritty täyttämään. Nilakassa kiireellinen hoito tehdään samana päivänä virka-aikaan. Kiireettömään hoitoon pääsee 1-5 kuukauden odotuksella, tilanne vaihtelee hoito- loittain. Suuhygienistille pääsee 2-3 viikon kuluessa. Pielaveden ja Keiteleen toimintaa vai- keuttaneita hammaslääkäriin poissaoloja on korjattu ostopalveluilla.

Viikonloppuisin ja arkipyhinä sekä iltapäivystys on ollut Kuopion terveyskeskuksessa ostopalveluna.

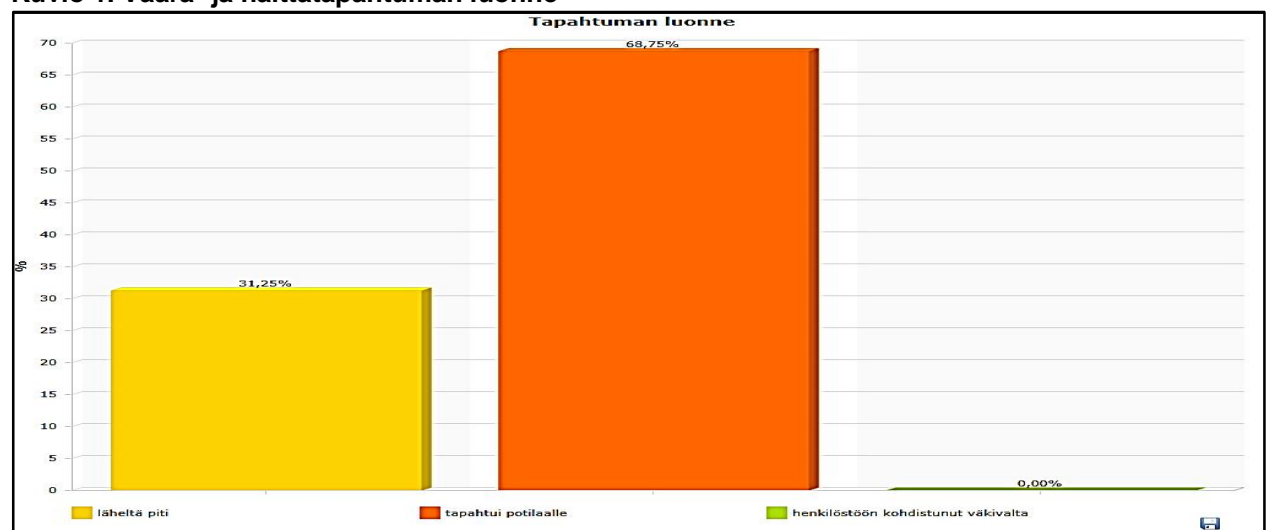
Potilasasiamiestoiminta

Potilasasiamiehen mukaan huhtikuun loppuun mennessä hänelle tuli yhteydenottoja yhteensä 12 kappaletta. Yhteydenotoista neljä kappaletta koski hoitoon pääsyä, kolme kohtelua, hoidon laatua ja hoitovahinkoepäilyjä kaksi ja potilasasiakirjojen sisältöä yksi kappale. Palveluyksiköiden potilasasiamiesyhdyshenkilöille tuli yhteensä 27 yhteydenottoa. Näistä 12 kappaletta koski saman henkilön asioita. Potilasasiamiehen toimenpiteitä oli 22 kappaletta. Näistä kaikissa tapauksissa kuunneltiin asiakasta ja annettiin neuvontaa. Muistutuksia ohjattiin tekemään viidessä ja potilasvahinkoilmoituksissa neljässä tapauksessa. Potilasasiamiesyhdyshenkilöiden tekemät toimenpiteet kohdistuivat pääasiallisesti kuunteluun ja neuvotaan.

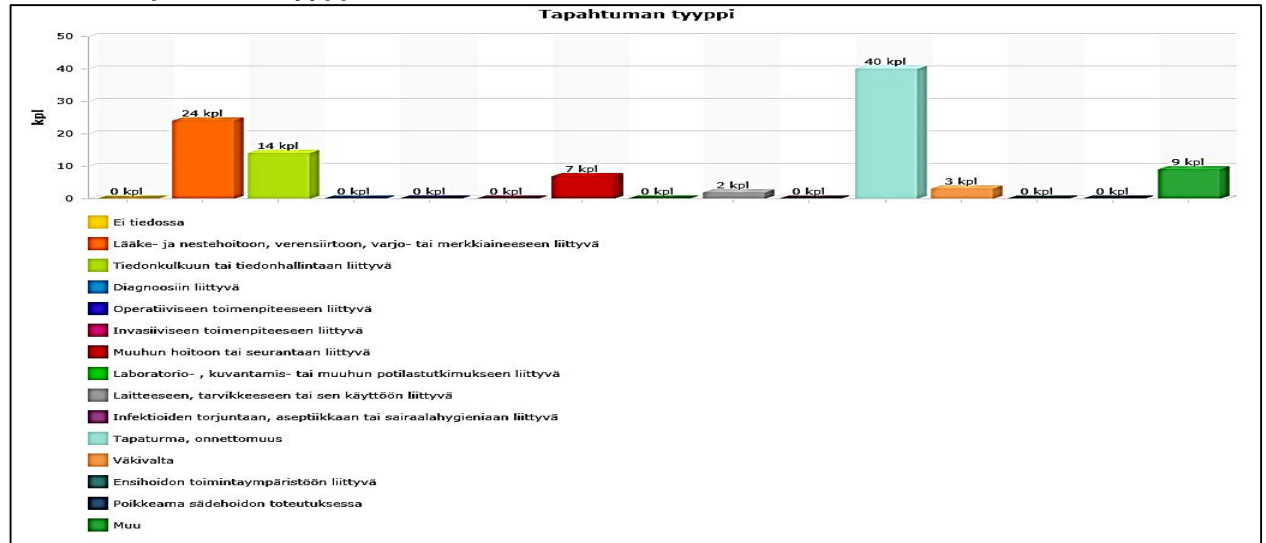
Vaaratilanteiden ennakointi

HaiPro on potilasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien raportointimenettely ja tietotekninen työkalu. HaiPro -raportointijärjestelmä on tarkoitettu toiminnan kehittämiseen yksiköiden sisäisessä käytössä. Koko Kysteri alueelle tuli tammi-huhtikuussa HaiPro – ilmoituksia yhteensä 96 kappaletta. Näistä oli käsitelty huhtikuun lopulla 74 kappaletta. Käsittelyssä oli 22. Eniten ilmoituksia tuli tapaturmiin ja onnettomuuksiin liittyen (n = 40), sitten lääke- ja nestehoitoon liittyen (n = 22) ja seuraavaksi tiedonkulkuun ja potilastiedon hallintaan (n = 14). Tapaturmista kaatumisia oli 27 ja putoamisia 9 kappaletta. Tapahtumista 68,7 prosenttia tapahtui potilaalle. Läheltä piti tilanteita oli 31,2 prosenttia. Ilmoitusten mukaan pääasiallinen tapahtumapaikka oli potilashuone (46,9 %) ja toisena kohteena lääkehuone (10,4 %). Tapahtumien yleisimmät viikonpäivät ovat olleet tammi-huhtikuussa torstai, perjantai ja lauantai (kaikki 16,7 %). Riskiluokan määrittämisen mukaan riskeistä merkityksettömiä riskejä oli 55, vähäisiä riskejä 21 ja kohtalaisia riskejä 1 kappaletta. Käsittelyn jälkeen tapahtumia on käyty läpi henkilöstön kanssa pääasiassa yksikön sisällä. Näin on tavoitteena oppia toimiaan oikein ja ennakoimaan tilanteita sekä informoidaan asioista. Tapahtuman luonne on kuvattu kuviossa 1, tapahtuman tyyppi kuviossa 2 ja riskiluokka kuviossa 3 ja ehdotus jatkotoimenpiteiksi kuviossa 4.

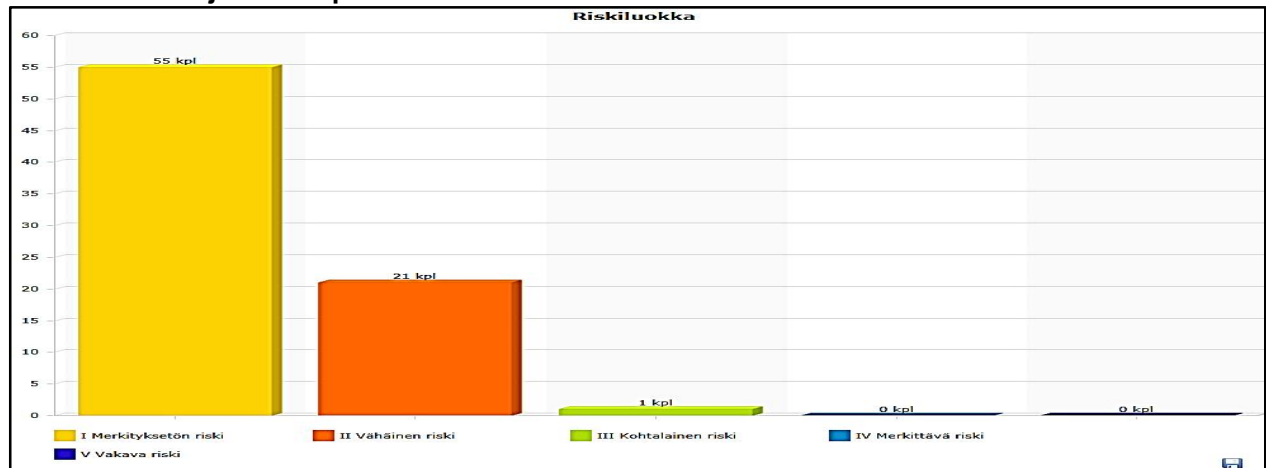
Kuvio 1. Vaara- ja haittatapahtuman luonne

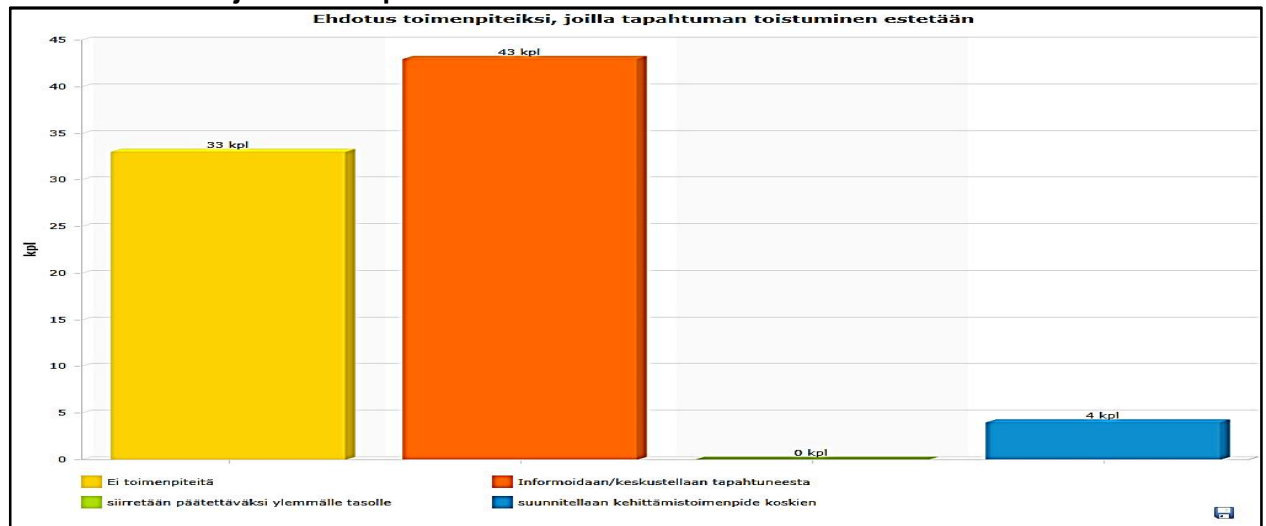
Kuvio 2. Tapahtuman tyyppi

Kuvio 3. Vaara- ja haittatapahtuman riskiluokka

Kuvio 4. Ehdotus jatkotoimenpiteiksi

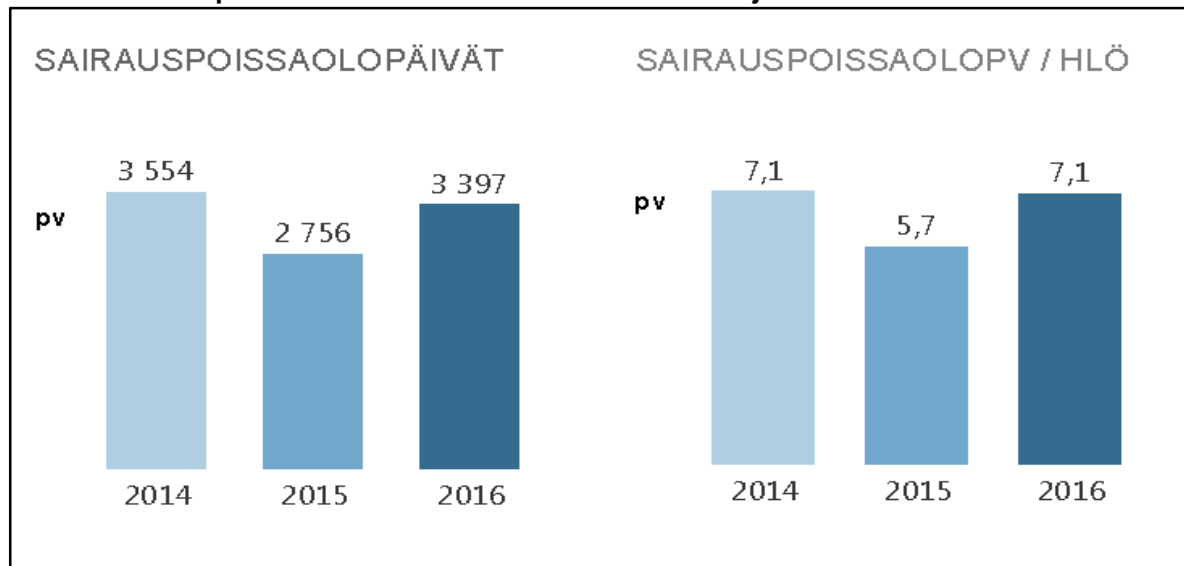

2.2 Henkilöstö ja osaaminen

Henkilöstöä on Kysterissä ollut töissä ensimmäisellä kolmanneksella sijaiset mukaan lukien keskimäärin 469 henkilöä. Vakansseja on yhteensä 424,5. Nettotyöpanosta tarkasteltaessa voidaan todeta, että edelliseen vuoteen verrattuna lääkäreiden työpanos on lisääntynyt 9,2 prosentilla (+3,2) ja hoitohenkilöstön vähentynyt 5,7 prosentilla (-15,7). Tutkimushenkilöstön nettotyöpanos on lisääntynyt 5,3 ja huolto-, toimisto- ja hallintohenkilöstön sekä toimistohenkilöstön vähentynyt 0,9 prosentilla. (Pssh, Assi 11.5.2015).

Sairauspoissaoloja henkilöstöllä oli tammi-huhtikuussa yhteensä 3 397 päivää. Tämä on 641 päivää enemmän kuin samana ajanjaksona vuonna 2015, mutta 157 päivää vähemmän kuin vuonna 2014. Sairauspoissaoloja henkilöä kohden on ollut 7,1 päivää (ka) (Kuvio 5.). Pääasiallinen sairauspoissaolojen syy on tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet (1039 pv, vrt. 2015 1070 pv). Tämä syyryhmä lisääntyi 239 päivällä. Toisena kasvava osuutena ovat muut syyt. Näistä kolme merkittävintä poissaolojen syitä ovat hengityselinsairaudet, mielenterveys ongelmat sekä vammat ja tapaturmat. Edellisen vuoden saamaan ajanjaksoon verrattuna Nilakan palveluyksikön sairauspoissaolopäivät lisääntyivät 495, Leppävirran vähenivät 270 ja Koillis-Savon lisääntyivät 171 päivällä. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien mukaiset poissaolot lisääntyivät Nilakassa 253 ja Koillis-Savossa 97 päivää. Leppävirralla määrä väheni 239. Työnantajan näkökulmasta tähän asiaan on pyritty vaikuttamaan ennalta ehkäisevin keinoin. Suunnitelmallista ergonomiakoulutusta on järjestetty vuodeosastojen henkilökunnalle. Koulutus saatettiin osastojen henkilöstön osalta loppuun joulukuussa 2015. Lisäksi henkilöstössä on liikuntavastaavia, jotka ovat suunnitelleet ja toteuttaneet henkilöstön kanssa yhteisiä liikuntatietoja. Kokonaisuuden tarkastelussa Kysterin työterveyshuollon menot ovat laskeneet vuosien 2014 - 2016 välisessä vertailussa. Työntekijäkohtaisessa tarkastelussa menot ovat pysyneet samoina (159 €/ työntekijä v. 2016)

Kuvio 5. Sairauspoissaolot 1.1.–30.4.2016 vrt. vuodet 2014 ja 2015

Uranet – järjestelmästä saatavan tiedon mukaan erilaisiin koulutuksiin osallistui tammi-huhtikuussa yhteensä 456 henkilöä. Heistä 158 henkilöä suoritti verkkokoulutuksia. Verkkokoulutuksena suoritettuja koulutuksia olivat Aveckki, Love- lääkehoidon osaaminen, Tietosuoja- ja – turva terveydenhuollossa, Potilasturvallisuutta taidolla ja eResepti terveyden-

huollossa. Alueellisiin koulutuksiin osallistui yhteensä 96 henkilöä. Lisäksi henkilöstö on osallistunut suunnitelman mukaisesti muun muassa saattohoito-, potilasohjaus-, maahanmuutto-, fysioterapeutin akuutti suoravastaanotto- ja alkusammutus-, poistumisharjoitus- ja simulaatiokoulutuksiin. Koulutusaiheista on toteutunut osa vuoden 2016 koulutussuunnitelmasta tällä ensimmäisellä vuosikolmanneksella.

Henkilöstöryhmät kokoontuvat säännöllisesti palveluyksiköissä. Tavoitteena kokoontumisissa on ollut Kysterin toiminnan tavoitteiden läpikäyminen, yhteisistä käytännöistä sopiminen, kokemuksen ja tiedon välittäminen ja kehittämisideoiden kokoaminen. Lisäksi Kysterin hoitotyön henkilöstö on mukana Kysin hoitotyön kehittämishankkeissa.

2.3 Palveluiden toimivuus

Tässä osassa kuvataan palveluyksiköiden vastaanottopalveluiden, osastotoiminnan ja suun terveydenhuollon palvelujen toteutuminen tammi-huhtikuussa 2016. Kuvioissa 6-10 on kuvattu tammi-huhtikuulta palveluyksiköiden avohoito- ja päivystyskäyntien määrät, hoitopäivät ja suun terveydenhuollon suoritteet.

2.3.1 Vastaanotto- ja hoitotoiminta

Leppävirran vastaanotto- ja hoitotoiminta on toiminut syyskuussa edellisenä vuona käyttöönotetulla toimintamallilla, jossa entiset väestövastuualueet 1-3 ja 4-6 on yhdistetty ja ne tarjoavat asiakkaille kiireetöntä hoitoa. Ns. puolikiireelliset potilaat on hoidettu akuuttivastaanotolla, johon asiakkaat tulevat ilman ajanvarausta. Vajaan kahden kuukauden ajan on ollut vajausta lääkäreistä vastaanotto- ja hoitotoiminnassa, mikä on heijastunut jossain määrin kiireettömien aikojen saatavuuteen. Hoitohenkilökuntaa on ollut riittävästi. Ostopalveluna on hankittu, kuten aiemminkin, psykiatrian erikoislääkärin palveluja. Geriatrian erikoislääkärin palveluissa on ollut tauko. Muistineuvolan palveluja on jatkettu muistihoidajan ja omien lääkäreiden toimesta. Puheterapian, mielenterveyspalvelujen, neuvolatoiminnan sekä kouluterveydenhuollon ja fysioterapian palvelut ovat sujuneet ongelmitta.

Koillis-Savon vastaanotto- ja hoitotoiminta on toteutunut määrällisesti samoin sekä lääkäreiden että sairaanhoitajien osalta vuoden 2015 lukuihin verrattuna. Hoitotakuu on toteutunut kaikilla terveysasemilla lain määräämässä ajassa. Juankoskelle ja Kaaville ei ole enää tarvittu käyttää ostolääkärityövoimaa. Kaavin lääkäri - hoitajatyöparimalli on vakiintunut. Rautavaaran terveysaseman sairaanhoitajan vastaanotto- ja hoitotoimintaa on edelleen hankaloittanut henkilöstövaje. Röntgentoiminnan uudelleenjärjestelyt Aluekuvantamiskeskuksessa ovat onnistuneet ongelmitta. Mielenterveystyössä moniammatillinen jalkautuva työryhmä on vakiinnuttanut asemansa. Kaikilla palveluyksikön terveysasemilla mielenterveystoimiston psykiatrian erikoislääkäripalvelut on ostettu sairaanhoitopiiriltä. Psykologipalvelut on ostettu yksityisiltä palveluntuottajilta.

Nilakan palveluyksikön alueella lääkäreiden vastaanotto- ja hoitotoiminta on pystytty järjestämään lähes tavoitteiden mukaisesti. Lääkäritilanteessa on edelleen jouduttu turvautumaan ostopalveluihin. Edelleen on jatkettu vastaanotto- ja hoitotoiminnan kehittämistä. Työparimalli-työskentely on alkanut vakiintumaan Tervon ja Vesannon ohella myös Pielavedellä. Keiteleellä toimintaa kehitetään omahoitajuuteen perustuen. Kokemukset työparimallista ovat olleet pääsääntöisesti myönteisiä, joskin muutokset yhteydenotto- ja hoitotavoissa ovat vaatineet totuttelua ja muutoksia on tehty asiakaslähtöisesti varsinkin puhelinpalveluihin.

Pielavedellä runsas vuosi sitten aloittaneen INR -poliklinikan toiminta on jo vakiintunut, samoin Tervossa ja Vesannolla. Keiteleellä INR -poliklinikka käynnistyi vuoden 2016 alussa. Tästä toiminnasta on saatu myönteistä potilaspalautetta.

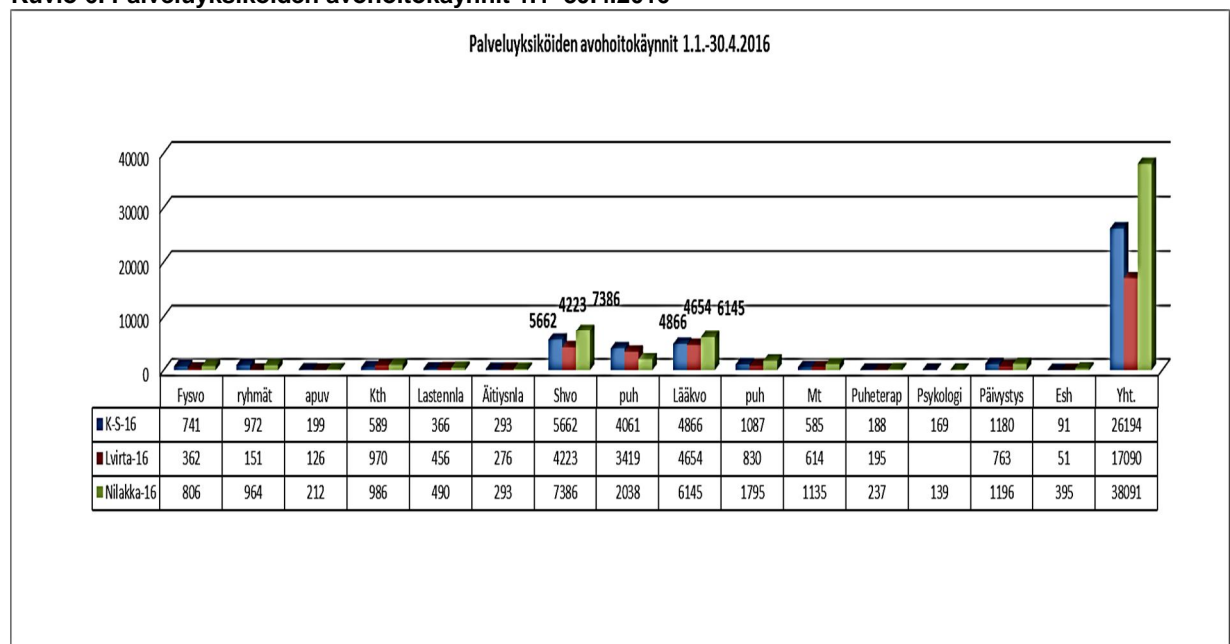
Muistipoliklinikka toimii tehokkaasti. Muistipotilaiden lisääntyessä diagnostisia tutkimuksia ja jatkoseurantaa siirretään osin takaisin omalääkäreille ja kotisairaanhoitoihin. Uniapneaseuranta on siirtynyt perusterveydenhuoltoon. Osteoporoosipotilaiden hoitoketju perusterveydenhuoltoon on luotu yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa.

Erytistutkimukset (skopiat, rasiututkimukset, ultraäänitutkimukset) on toteutettu Pielaveden ja Keiteleen terveysasemilla. Röntgentoiminta ja sen henkilöstö siirtyivät vuoden vaihteessa Kysin Kuvantamiskeskuksen alaisuuteen.

Mielenterveyspalveluiden toiminta ja yhteistyö on jatkunut edelleen hyvänä ja palveluntarpeeseen on pystytty vastaamaan. Palveluyksikön psykiatri on hoitanut kaikkien mielenterveysneuvoloiden psykiatrikonsultaatiot. Puheterapeutti hoitaa koko palvelualueen puheterapiat. Puheterapien kysyntä näyttää kasvavan tasaisesti.

Vertailtaessa samaan ajanjaksoon vuonna 2015 voidaan todeta, että lääkäreiden käyntimäärät ovat lisääntyneet Koillis-Savossa Juankoskella. Nilakassa ja Leppävirralla ne ovat vähentyneet. Hoitajien käyntimäärät ovat lisääntyneet kaikissa palveluyksiköissä, mutta eniten Nilakassa. Neuvolatoiminnassa äitiysneuvolakäyntien määrät ovat vähentyneet, lastenneuvolan käyntimäärät pysyneet lähes ennallaan ja kouluterveydenhuollon hieman lisääntyneet. Fysioterapien käyntimäärissä on hieman lisäystä ryhmätoiminnassa. Puheterapien ja psykologin käyntien määrissä ei merkittäviä muutoksia. (Kuvio 6.)

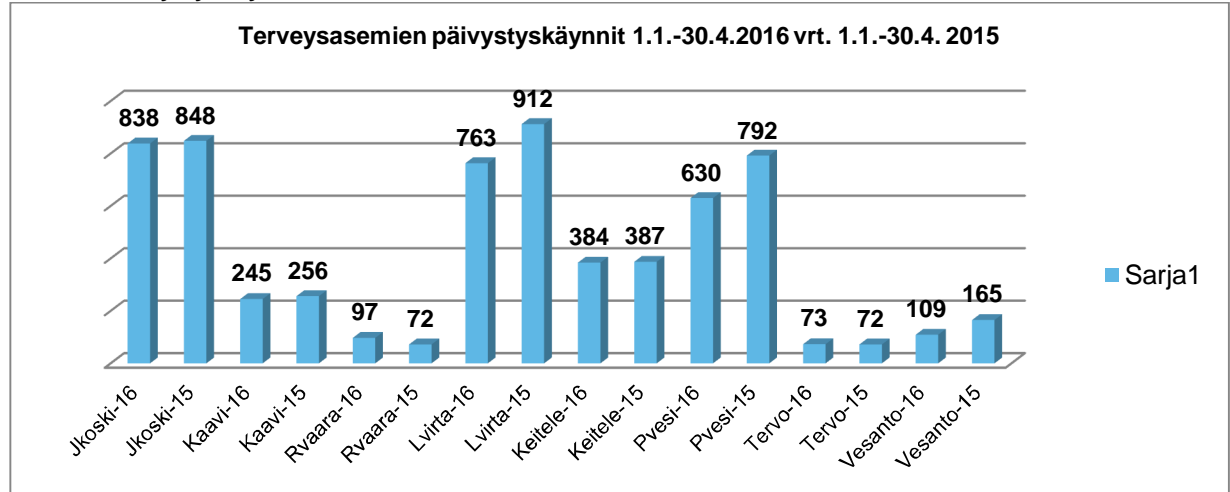
Kuvio 6. Palveluyksiköiden avohoitokäynnit 1.1–30.4.2016

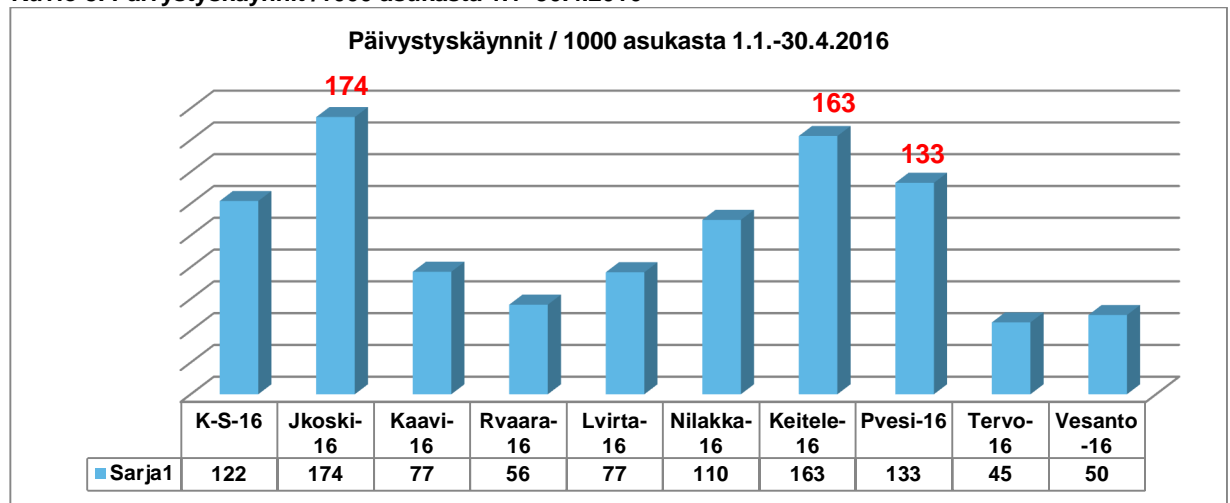
Päivystyskäyntien (Kuvio 7 ja kuvio 8) määrät, verrattaessa edelliseen vuoden samaan aikaan, ovat vähentyneet kunnissa. Suhteutettuna 1000 asukkaaseen ilmenee, että päivys-

tyspalveluiden käyttö Pielaveden, Juankosken ja Keiteleen väestöllä on runsaampaa kuin muilla.

Kuvio 7. Päivystyskäynnit 1.1–30.4.2016 vrt. vuosi 2015

Kuvio 8. Päivystyskäynnit /1000 asukasta 1.1–30.4.2016

2.3.2 Laitoshoido

Leppävuiran palveluyksikössä vuodeosastojen keskimääräinen kuormitus on edelliseen vuoteen verrattuna suurempi 98,2 %, osasto 1:llä 100,69 (99.6) %, osasto 2:lla 89,79 (86,5) % sekä 102,39 (99,54) % osastolla 3 (1-4/2015 tilanne). Alkuvuodesta osastoilla on jouduttu hoitamaan potilaita ylipaikoilla. Tarvittaessa KYSistä jatkohoitoon tulevia potilaita on ohjattu muille Kysterin vuodeosastoille. Eräänä syynä ylipaikkatilanteeseen on ollut sopivien tehostetun palveluasumisen paikkojen puute paikkakunnalla. Osastoilla on edelleen jatkettu hoitotyössä kuntouttavaa työtettä.

Koillis-Savon palveluyksikössä sekä Kaavin että Juankosken osastojen yhteistyö sosiaali-toimen kanssa potilaiden jatkohoidossa on onnistunut pääasiassa ongelmitta. Tästä huoli-

matta osastojen kuormitusprosentit ovat olleet alkuvuodesta 2016 korkeat. Juankosken osaston paikkakapasiteettia on voitu kuitenkin myydä myös Kuopion kaupungille erillisellä myyntisopimuksella. Alkuvuoden aikana osastoja ovat kuormittaneet muun muassa lukuisat haavanhoidot, infektiot ja murtumien jatkohoidot. Siirtoviivemaksuja KYS:stä ei ole ollut. Hoitohenkilöstön rekrytointi molemmille osastoille on ollut haasteellista, mutta pitkiin sijaisuuksiin on saatu riittävästi henkilöstöä.

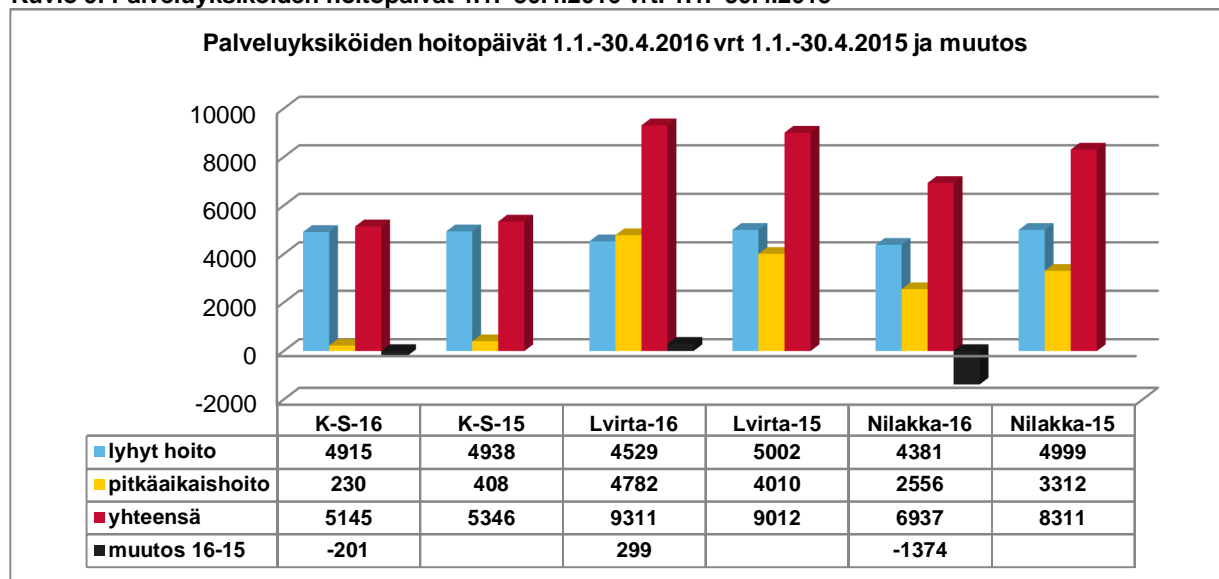
Nilakan palveluyksikössä akuuttivuodeosastot toimivat Pielavedellä ja Keiteleellä. Pitkäaikaishoitoa tarjotaan Vesannolla ja Keiteleellä. KYSistä jatkohoitoon tulevat potilaat on pystytty ottamaan välittömästi terveyskeskuksen vuodeosastoille. Osastojen kuormitukset ovat vaihdelleet ja alkuvuonna Pielaveden vuodeosasto eristettiin epidemian vuoksi. Akuuttiosastoilla keskimääräiset hoitoajat lyhenevät edelleen ja potilaiden vaihtuvuus lisääntyy.

Kotiutuskoordinaattorin ja kotiutushoitajien toiminta on lyhentänyt hoitajaksoja, lisännyt potilasturvallisuutta etenkin sairaalasiirroissa sekä kehittänyt vuodeosastojen ja kuntien kotihoitojen välistä yhteistyötä. Nilakassa on valmistauduttu vuodeosastojen profiloitumiseen ja erikoissairanhoidon nopeisiin kotiutuksiin, missä kotiutuskoordinaattori on keskeisessä asemassa turvallisten kotiutusten järjestelyissä. Alkuvuodesta 2016 tehdyn rakenteisen kirjaamisen auditoinnin tuloksena kirjaamisen todettiin olevan Nilakan vuodeosastoilla hyvällä tasolla ja kehittämiskohteisiin on päästy kiinni. Seuraavaksi kirjaamista kehitetään myös poliklinikoilla.

Henkilöstötilanne vuodeosastolla on ollut hyvä, joskin sairaanhoitajista on ollut pula etenkin Keiteleen terveysasemalla. Sijaistarpeita on tarkasteltu kriittisesti koko palveluyksikössä.

Hoitopäivien määrän kehitystä verrattaessa edellisen vuoden samaan ajankohtaan on todettavissa, että Koillis-Savossa lyhyiden ja pitkien hoitopäivien määrä on vähentynyt. Palveluryhmänä Rautavaara poikkeaa tästä. Rautavaaralaisten hoitopäivät ovat selkeästi lisääntyneet. Nilakan palveluyksikössä hoitopäivien määrä on selkeästi vähentynyt. Leppävirralla lyhytaikaiset hoitopäivät ovat vähentyneet, mutta pitkäaikaiset ovat lisääntyneet. (Kuvio 9.)

Kuvio 9. Palveluyksiköiden hoitopäivät 1.1.–30.4.2016 vrt. 1.1.–30.4.2015

2.3.3 Suun terveydenhuolto

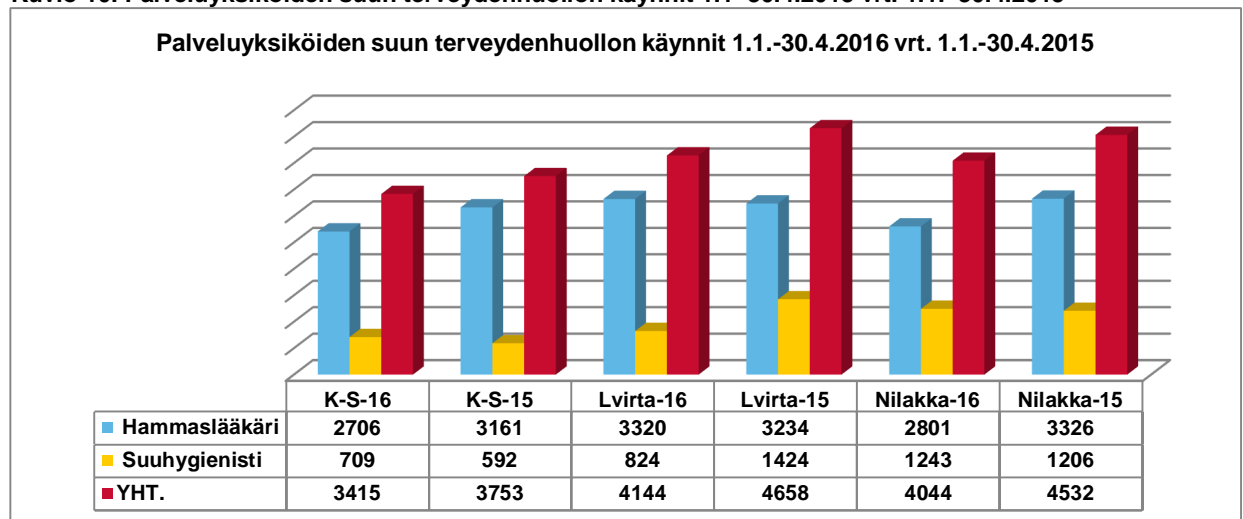
Leppävirran palveluyksikön hammashuollossa on työskennellyt neljä hammaslääkärinä, millä määrällä on kyetty vastaamaan palvelujen tarpeeseen. Suukirurgian palveluja on ostettu vähäisessä määrässä. Oikojahammaslääkärin palveluja on ostettu entiseen tapaan.

Koillis-Savon palveluyksikön suun terveydenhuolto on vastannut palvelukysyntään. Juankoskella henkilökuntatilanne on hyvä ja toiminta vakaata. Suuhygienistille pääsee kolmessa viikossa ja hammaslääkärille yhdeksässä viikossa. Kaavilla on ollut töissä kaksi hammaslääkärinä, joista toinen vain neljänä päivänä viikossa. Kiireetön aika hammaslääkärille on kahdeksan viikon ja suuhygienistille kolmen viikon kuluttua. Rautavaara on selvinnyt hyvin eikä hoitajajonoa ole päässyt kertymään hammaslääkärin vastaanotolle. Kiireetön aika on saatavissa parissa viikossa. Suuhygienistillä on kertynyt jonoa sairauslomien takia. Oikomishoitoja on toteutettu ostopalveluna. Kuvantamispalvelut suun terveydenhuoltoon on ostettu Kuopion kaupungilta.

Nilakan palveluyksikön hammaslääkäreiden sijaisten saaminen on ollut erittäin vaikeaa. Tervossa hammaslääkäripalveluita on ollut saatavissa rajoitetusti ja osittain on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin. Lisäksi Tervolla on yhteinen suuhygienisti Vesannon kanssa. Tervossa kiireetön aika hammaslääkärille ja suuhygienistille on ollut saatavissa kuudessa viikossa. Vesannolla asiakkaista suuri osa on ikääntyneitä. Hoitojen väliajat ovat pitkiä. Vesannolla suuhygienistille kiireetön aika on saatavissa kolmessa viikossa ja hammaslääkärille kolmessa kuukaudessa.

Pielaveden toisen hammaslääkärin määräaikaisen osa-aikaisuuden takia käytössä on ollut vain puolitoista hammaslääkärinä. Potilaita on alkanut kertyä ja oikomishoidon sujuvuus on kärsinyt. Muuta henkilöstöä on ollut riittävästi. Pielavedellä kiireetön aika suuhygienistille on saatavissa kolmen viikon aikana ja hammaslääkärille neljässä kuukaudessa. Keiteleellä on hoitaja- ja suuhygienistipalveluita on ollut saatavilla riittävästi. Hammaslääkäripalveluita on jouduttu ostamaan. Suuhygienistille pääsee kahdessa viikossa ja hammaslääkärille neljässä kuukaudessa. Oikomishoitajien konsultointipalvelut ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta, mutta varsinainen hoito tapahtuu omana toimintana. (Kuvio 10.)

Kuvio 10. Palveluyksiköiden suun terveydenhuollon käynnit 1.1.–30.4.2015 vrt. 1.1.–30.4.2016

2.4 Toiminnan suoritetasoinen vastaavuus ja talous

Kysterin palvelut on tuotteistettu, kuvattu ja niille on laskettu hinta. Hinnoittelu on palveluyksikkökohtainen. Hinnoittelua tarvittaessa tarkastellaan siten, että palveluyksikkökohtaisesti kustannusvastaavuus toteutuu tilinpäätösvaiheessa.

Koko Kysterin tasolla palvelusopimuksen suoritekertymästä toteutuu neljän kuukauden ajalta avohoidon palveluista 34,1, vuodeosastohoidosta 31 ja suun terveydenhuollosta 31 prosenttia arvioidusta tasosta.

Suoritekertymää verrataan palvelusopimuksessa arvioituun suoritteiden määrään taulukossa 1. Tarkastelu tehdään erikseen huomioiden avohoidon ja suun terveydenhuollon suoritteiden sekä hoitopäivien kertymät. (Taulukko 1.)

Leppävirta:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma on avohoidossa 31,3 vuodeosastohoidossa 34 ja suun terveydenhuollossa 31 prosenttia.

Nilakka:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma on avohoidossa 34,4, vuodeosastohoidossa 31,5 ja suun terveydenhuollossa 31,6 prosenttia. Vuodeosaston osalta Keiteleellä suunnitelman mukainen alitus on merkittävä (toteuma 24,9 %). Myös Pielaveden, Tervon ja Vesannon osastojen palvelusopimuksen mukainen taso alittuu. Suun terveydenhuollossa alitusta on Keiteleellä.

Koillis-Savo:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma hieman ylittyy avohoidossa (36,5 %). Hoitopäivien osalta tavoite hieman alittuu (31,4 %) kuten myös suun terveydenhuollossa (30,2). Rautavaaran hoitopäivät ylittyvät suunnitellusta. Kaavilla avohoidon ja suun terveydenhuollon käynnit ovat lisääntyneet.

Taulukko 1. Avohoidon, vuodeosaston hoitopäivien ja suun terveydenhuollon suoritekertymä 1.1.–30.4.2016 ja vuoden 2016 palvelusopimus sekä vertailu vuoden 2015 suoritteisiin.

KYSTERIN PALVELUSUORITTEET 4_2016 vrt. palvelusopimus ja 4_2015.															33,0 %	
	Avohoito					Vuodeosasto					Suun th					
Kunta	Avohoito-16	Palvelusop-16	Vrt. %	Avohoito-15	Vrt.kpl	Vuodeos-16	Palvelusop-16	Vrt. %	Vuodeos-15	Vrt.kpl	Suun th-16	Palvelusop-16	Vrt. %	Suun th-15	Vrt.kpl	
Leppävirta	17090	54540	31,3	18896	-1806	9314	27400	34,0	9012	302	4144	13350	31,0	4658	-514	
Keitele	5297	16000	33,1	5511	-214	1138	4575	24,9	1234	-96	843	3000	28,1	1154	-311	
Pielavesi	10148	30560	33,2	10704	-556	2573	8610	29,9	3221	-648	1668	5100	32,7	1675	-7	
Tervo	3786	10215	37,1	3300	486	707	2380	29,7	918	-211	674	2000	33,7	683	-9	
Vesanto	4986	13725	36,3	4427	559	2519	9560	26,3	2938	-419	859	2700	31,8	1020	-161	
Nilakka	24217	70500	34,4	23942	275	6937	25125	27,6	8311	-1374	4044	12800	31,6	4532	-488	
Juankoski	9266	26161	35,4	9376	-110	2399	7630	31,4	2702	-303	1499	4900	30,6	1593	-94	
Kaavi	8055	21109	38,2	7221	834	2077	7430	28,0	2261	-184	1113	3500	31,8	1281	-168	
Rautavaara	3727	10382	35,9	3858	-131	729	1530	47,6	383	346	803	2900	27,7	879	-76	
Koillis-Savo	21048	57652	36,5	20455	593	5205	16590	31,4	5346	-141	3415	11300	30,2	3753	-338	
Kysteri yht.	62355	182692	34,1	63293	-938	21456	69115	31,0	22669	-1213	11603	37450	31,0	12943	-1340	

2.5 KYSTERIN tuloslaskelma

Koko liikelaitoksessa neljän ensimmäisen kuukauden tulos on 555 691,35 euroa ylijäämäinen. Liikelaitostasolla tarkasteltuna voidaan todeta että, hoitopalveluiden myyntitulot jäsenkunnille ovat edelliseen vuoteen verrattuna hieman ylittyneet (2,4 %), mutta ulkokuntamyynti on vähentynyt 4,3 prosenttia. (Taulukko 2.)

Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot ovat korkeammat kuin edellisellä vuonna (3,5 %). Palvelujen ostot alittuivat 7 prosenttia. Myös henkilöstömenot alittuivat 3,5 prosenttia. (Taulukko 2.)

Kysterin neljän kuukauden tulos on keskushallinnossa – 1 632 €, Nilakassa +309 695, Koillis-Savossa + 50 997 € ja Leppävirralla + 196 631 €. (Taulukot 3-6.)

Palveluyksiköt

Leppävirta

Tulos on 196 631 euroa ylijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynti nousi (5,92 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot laskivat (3,67 %) viime vuoteen verrattuna. Palvelujen ostot alittuivat edelliseen vuoteen verrattuna (- 7,7 %). (Taulukko 4.)

Nilakka

Tulos on 309 695 euroa ylijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynti nousi hieman (3,68 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot (-9,25 %) ja palvelujen ostot (- 7,64 %) alittuivat. (Taulukko 5.)

Koillis-Savo

Tulos on 50 997 euroa ylijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynti väheni (-12,04%). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot ylittyivät (+ 0,7 %). Palvelujen ostot alittuivat (- 5,6 %). Henkilöstömenot ylittyivät (+2,9 %). (Taulukko 6.)

TULOSLASKELMAT

TALUKKO 2. PERUSTERVEYDENHUOLLON LIKELAITOS KYSTERI

KYSTERIN TULOSLASKELMA VUODELTA 2016, 1-4			
	01.01.-30.4.2016	01.01.-30.4.2015	Muutos %
Liikevaihto	10 938 102,44	10 720 693,15	2,0 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	10 585 126,40	10 336 512,00	2,4 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	318 903,92	333 144,74	-4,3 %
Muu ulkoinen myynti	34 072,12	51 036,41	-33,2 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 566 552,77	1 427 940,71	9,7 %
Materiaalit ja palvelut	-3 618 322,17	-3 796 273,94	-4,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-867 138,79	-837 811,47	3,5 %
Ostot tilikauden aikana	-867 138,79	-837 811,47	3,5 %
Ulkoiset	-621 586,56	-598 003,96	3,9 %
Kuntayhtymältä	-245 552,23	-239 807,51	2,4 %
Palvelujen ostot	-2 751 183,38	-2 958 462,47	-7,0 %
Ulkoiset	-2 308 935,32	-2 645 060,77	-12,7 %
Kuntayhtymältä	-442 248,06	-313 401,70	41,1 %
Henkilöstökulut	-7 058 778,42	-7 311 456,46	-3,5 %
Palkat ja palkkiot	-5 810 321,92	-6 014 065,92	-3,4 %
Henkilösivukulut	-1 248 456,50	-1 297 390,54	-3,8 %
Eläkekulut	-1 040 006,09	-1 022 681,75	1,7 %
Muut henkilösivukulut	-208 450,41	-274 708,79	-24,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-31 230,41	-31 230,41	0,0 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	-31 230,41	-31 230,41	0,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 237 176,06	-1 157 956,17	6,8 %
Ulkoiset	-1 228 842,62	-1 150 375,73	6,8 %
Kuntayhtymältä	-8 333,44	-7 580,44	9,9 %
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	559 148,15	-148 283,12	-477,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 456,80	-251,78	***
Korkotuotot	1 599,26	4 798,07	-66,7 %
Korvaus peruspääomasta	-336,00	-332,00	1,2 %
Muille maksetut korkokulut	-4 720,06	-4 717,85	0,0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	555 691,35	-148 534,90	-474,1 %

TAULUKKO 3. KYSTERIN HALLINTO PY 400

PY 400 TULOSLASKELMA VUODELTA 2016, 1-4			
	01.01.-30.04.2016	01.01.-30.04.2015	Muutos %
Liikevaihto	0	0	
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	0	0	
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	0	0	
Muu ulkoinen myynti	0	0	
Liiketoiminnan muut tuotot	407 493	396 652	10,24 %
Materiaalit ja palvelut	244 077	191 266	27,61 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	513	638	-19,60 %
Ostot tilikauden aikana	513	638	-19,60 %
Ulkoiset	513	638	-19,60 %
Kuntayhtymältä	0	0	
Palvelujen ostot	243 565	190 629	27,70 %
Ulkoiset	87 945	46 064	90,92 %
Kuntayhtymältä	155 620	144 560	7,65 %
Henkilöstökulut	154 333	147 153	4,88 %
Palkat ja palkkiot	125 250	119 651	4,68 %
Henkilösivukulut	29 083	27 502	5,75 %
Eläkekulut	22 295	20 341	9,61 %
Muut henkilösivukulut	6 788	7 161	-5,21 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0,00 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	0	0	0,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	11 977	10 077	18,85 %
Ulkoiset	3 644	2 497	45,92 %
Kuntayhtymältä	8 333	7 580	9,90 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-2 895	21 155	113,69 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 263	4 458	
Korkotuotot	1 599	4 458	-66,70 %
Korvaus peruspääomasta	-336	-332	1,20 %
Muille maksetut korkokulut	0	0	0,00 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 632	25 612	-106,37 %

TAULUKKO 4. LEPPÄVIRTA PY 410

Py 410 TULOSLASKELMA VUODELTA 2016, 1-4			
	01.01.-30.4.2016	01.01.-30.4.2015	Muutos %
Liikevaihto	3 018 983	2 924 433	3,23 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	2 966 706	2 876 464	3,14 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	41 624	39 294	5,93 %
Muu ulkoinen myynti	10 653	8 676	22,79 %
Liiketoiminnan muut tuotot	556 993	494 030	12,74 %
Materiaalit ja palvelut	1 058 873	1 099 258	-3,67 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	245 194	217 666	12,65 %
Ostot tilikauden aikana	245 194	217 666	12,65 %
Ulkoiset	171 251	148 575	15,26 %
Kuntayhtymältä	73 942	69 091	7,02 %
Palvelujen ostot	813 680	881 592	-7,70 %
Ulkoiset	673 776	748 131	-9,94 %
Kuntayhtymältä	139 903	133 462	4,80 %
Henkilöstökulut	2 041 265	1 989 810	2,59 %
Palkat ja palkkiot	1 660 352	1 638 345	1,34 %
Henkilösivukulut	380 913	351 466	8,38 %
Eläkekulut	297 960	280 335	6,29 %
Muut henkilösivukulut	82 953	71 130	16,62 %
Poistot ja arvonalentumiset	5 307	5 307	0,00 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	5 307	5 307	0,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	273 101	246 998	10,57 %
Ulkoiset	273 101	246 998	10,57 %
Kuntayhtymältä			
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	197 431	77 089	156,11 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-799	-796	0,42 %
Korkotuotot			-66,70 %
Korvaus peruspääomasta			1,20 %
Muille maksetut korkokulut	-799	-796	0,42 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	196 631	76 297	157,73 %

TAULUKKO 5. NILAKKA PY 420
Py 420 TULOSLASKELMA VUODELTA 2016, 1-4

	01.01.-30.4.2016	01.01.-30.4.2015	Muutos %
Liikevaihto	4 496 320	4 329 869	3,84 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	4 358 632	4 180 472	4,26 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	124 119	119 719	3,68 %
Muu ulkoinen myynti	13 569	29 678	-54,28 %
Liiketoiminnan muut tuotot	558 877	539 266	3,64 %
Materiaalit ja palvelut	1 495 272	1 647 645	-9,25 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	335 086	391 556	-14,42 %
Ostot tilikauden aikana	335 086	391 556	-14,42 %
Ulkoiset	235 241	286 697	-17,95 %
Kuntayhtymältä	99 845	104 859	-4,78 %
Palvelujen ostot	1 160 186	1 256 089	-7,64 %
Ulkoiset	876 863	1 049 284	-16,43 %
Kuntayhtymältä	283 323	206 805	36,99 %
Henkilöstökulut	2 727 463	3 098 906	-11,99 %
Palkat ja palkkiot	2 264 413	2 552 425	-11,28 %
Henkilösivukulut	463 050	546 481	-15,27 %
Eläkekulut	405 324	432 797	-6,35 %
Muut henkilösivukulut	57 725	113 684	-49,22 %
Poistot ja arvonalentumiset	23 045	23 045	0,00 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	23 045	23 045	0,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	496 259	427 787	16,01 %
Ulkoiset	496 259	427 787	16,01 %
Kuntayhtymältä			
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	313 158	-328 249	-195,40 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 463	-3 457	0,17 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muille maksetut korkokulut	-3 463	-3 457	0,17 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	309 695	-331 705	-193,36 %

TAULUKKO 6. KOILLIS-SAVO PY 430
Py 430 TULOSLASKELMA VUODELTA 2016, 1-4

	01.01.-30.4.2016	01.01.-30.4.2015	Muutos %
Liikevaihto	3 422 799	3 466 391	-1,26 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	3 259 788	3 279 576	-0,60 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	153 161	174 132	-12,04 %
Muu ulkoinen myynti	9 850	12 683	-22,33 %
Liiketoiminnan muut tuotot	444 115	379 330	17,08 %
Materiaalit ja palvelut	1 221 024	1 212 440	0,71 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	286 346	227 952	25,62 %
Ostot tilikauden aikana	286 346	227 952	25,62 %
Ulkoiset	214 582	162 094	32,38 %
Kuntayhtymältä	71 765	65 857	8,97 %
Palvelujen ostot	934 677	984 488	-5,06 %
Ulkoiset	693 029	820 685	-15,55 %
Kuntayhtymältä	241 648	163 803	48,00 %
Henkilöstökulut	2 135 718	2 075 587	2,90 %
Palkat ja palkkiot	1 760 307	1 703 645	3,33 %
Henkilösivukulut	375 410	371 942	0,93 %
Eläkekulut	314 427	289 209	8,72 %
Muut henkilösivukulut	60 984	82 733	-26,29 %
Poistot ja arvonalentumiset	2 879	2 879	0,00 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	2 879	2 879	0,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	455 839	473 093	-3,65 %
Ulkoiset	455 839	473 093	-3,65 %
Kuntayhtymältä			
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	51 455	81 721	-37,04 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-458	-457	0,28 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muille maksetut korkokulut	-458	-457	0,28 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	50 997	81 264	-37,25 %